

Пряхіна Н. О., доцент кафедри соціальних дисциплін Львівського державного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент;

Донченко М. курсант 2-го курсу факультету № 1 Львівського державного університету внутрішніх справ

ПРОФІЛАКТИКА НАРКОМАНІЇ СЕРЕД МОЛОДІ ТА ПІДЛІТКІВ

Наркотики. Наркоманія. Наркомани. На жаль, ці поняття стали дуже поширеними в сучасному світі. Люди, бажаючи втекти від проблем сьогодення, знаходять розраду в штучному «гормоні щастя». Наркотики є дуже поширеними серед молоді та підлітків, адже так вони висловлюють протест батькам або ж від безпорадності та необізнаності потрапляють у руки наркодилерів. Наркоманія - не хвороба в звичайному розумінні цього слова. Але це є певна вада суспільства, яка вбиває його з середини [1, с. 28].

Наркоманія – це тотальне (тобто таке, що зачіпає всі сторони внутрішнього світу, стосунків з іншими людьми і способів існування) ураження особистості, до того ж у більшості випадків супроводжується ускладненнями з боку фізичного здоров'я. Це означає, що людина, що йде по шляху наркомана, поступово знищує свої кращі моральні якості; стає психічно не цілком нормальним; втрачає друзів, потім сім'ю; не може визначитися з професією або забуває ту, якою раніше володіла; залишається без роботи; втягується в злочинне середовище ; приносить безодню нещастя собі і оточуючим, і, нарешті, повільно і вірно руйнує своє життя [3, с. 128].

Розглядаючи прояви наркоманії в підлітковому віці, можна спостерігати певну послідовність дій, де діти висловлюючи протест батькам, самі того не розуміючи, стають на тернистий шлях, з якого вибратися майже неможливо. Проблема наркотизації сучасної молоді настільки гостра, що вживання неповнолітніми, юнаками і дівчатами наркотичних речовин стає небезпечним соціальним явищем. 60-70

відсотків усіх правопорушень і злочинів молодь скоює у стані алкогольного та наркотичного сп'яніння [5].

За останні роки майже вдвічі зросла кількість осіб, які перебувають на обліку в медичних закладах із діагнозом наркоманія. Статистичні дані про рівень і динаміку наркотизації відображають лише зовнішні тенденції цього небезпечного явища [4, с. 125].

Дослідження вчених, присвячені підлітковій та молодіжній наркоманії, показали, що виділення конкретних причин наркотизації підлітків і старшокласників є неможливим. Хоча єдина причина цього явища невідома, але ми повинні зробити все, щоб попередити і мінімізувати кількість його наслідків.[3, с. 356] Профілактику будь-якого захворювання прийнято поділяти на первинну, вторинну й третинну. Первинна профілактика спрямована на попередження хвороби, вторинна – має на меті засоби стримувати темп розвитку хвороби і попереджувати ускладнення, а третинна – являє собою комплекс реабілітаційних впливів на хворих. Щоб побороти проблему вживання наркотиків ,потрібно працювати в осередку сім'ї, в якій виховується дитина. Одним із найскладніших завдань в організації профілактичної роботи із сім'єю, полягає у формуванні мотивації й запиту на таку роботу. Працюючи безпосередньо в осередку сім'ї наркомана, психологи, правоохоронні органи, соціальні педагоги повинні дотримуватися таких принципів: 1. Забезпечення розширення нового побутового досвіду членів сім'ї щодо наркоманії. 2. Відповідальність. Важливо, щоб у процесі роботи члени сім'ї усвідомили й прийняли міру своєї відповідальності за те, що відбувається з ними. 3. Реалістичність очікувань. Необхідно, щоб із самого початку і соціальні працівники (психологи, педагоги й ін.), і члени сімей, залучені в профілактичну роботу, розуміли, що кожний з них вносить свій посильний внесок в успіх. 4. Включеність / виключеність. Відповідно до цього принципу фахівець, що реалізує ту або іншу форму роботи із сім'єю повинен перебувати у безперервному контакті з людьми, з якими він працює, забезпечуючи насичений й адекватний зворотний зв'язок і при цьому перебувати за межами сімейних відносин, зберігаючи свою професійну і особистісну незалежність, суверенітет, і самостійність сім'ї. 5. Принцип "тепер". Відповідно до цього принципу фахівець, що працює із сім'єю, повинен звертати увагу, насамперед на те, що реально відбувається в ситуації "тепер". Сутність даного принципу можна передати за допомогою афоризму: "не важливо, про що говорять члени сім'ї, важливо, що реально відбувається" [5, с. 58]. Перераховані принципи можуть бути

реалізовані незалежно від того, у якій формі проводиться профілактична робота. Їхня реалізація спрямована на підвищення можливостей саморозвитку сім'ї.

Отже, наркоманія стала однією з глобальних проблем сучасного суспільства. Виникнувши ще в 20 ст. вона лише поширювалася серед населення, захоплюючи все більшу його частину. На даний час, ця проблема прогресує, що не може не засмучувати. Для вирішення питання по боротьбі з цією проблемою необхідно дивитися у її корінь, з'ясувати причину і створювати умови, щоб у майбутньому вона не призвела до небажаних результатів. Суспільство зможе вилікуватися лише тоді, коли з належною увагою, докладаючи всіх зусиль, буде боротися за життя, тоді наркоманію можна буде перемогти. І саме тоді, ми отримаємо результат і профілактики, і лікування.

Список використаних джерел:

1. Гульдман В. В. Підліток-наркоман і його оточення/ В. В. Гульдман, О. Л. Романова // Питання психології. – № 2, 2003. – С. 26-32.
2. Коробкіна З. В. Профілактика наркотичної залежності серед дітей та молоді / З. В. Коробкіна, В. А. Попова. – М., 2002.
3. Минко А. І. Наркологія: новітній довідник / А. І. Минко, І. В. Лінський. – 2-е вид., испр. і доп. – М.: Ексмо, 2005. – 736 с.
4. Рожков М. І. Профілактика наркоманії у підлітків: навчально-метод. посібник / М. І. Рожков, М. А. Ковальчук. – М.: ВЛАДОС, 2003. – 144 с.
5. Сирота Н. А. Профілактика наркоманії та алкоголізму: навч. посібник для студ. вузів, що навч. по напр. і спец. психології / Н. А. Сирота, В. М. Ялтонський. – М.: Академія, 2003. – 176 с.